

MERCAT DE LES FLORS

CASA DE LA DANSA

GÖTEBORSOPERANS DANSKOMPANI

Mongrel

Coreografia de MARINA MASCARELL

Del 6 al 8 de maig a les 20:30 h (dg 18 h)
Sala MAC. Preu 25 €

MONGREL

Mongrel, de Marina Mascarell, és una creació entorn de la paradoxal necessitat d'independència i alhora de pertinença que sent l'ésser humà. A partir de l'imaginari escandinau sorgit de la llei de Jante (que té com a primera regla «No has de pensar que *tu* ets especial»), la creació de Marina Mascarell explora el significat de «l'estrany». Amb música especialment creada per a l'espectacle i que batega al ritme dels moviments dels ballarins, *Mongrel* esdevé una sinèrgia orgànicament visual: poètica, íntima i política.

«El que vull expressar és una experiència col·lectiva que ens animi a cadascun de nosaltres a qüestionar-nos la nostra actitud envers els estranys i la societat. Tenim molta por a qüestionar-nos les coses i a canviar les nostres percepcions, però cal que ho fem per créixer com a persones. La persona estranya, nouvinguda, ens aporta noves idees que poden canviar-nos i ajudar-nos a evolucionar. Així doncs, per què la condemnem en lloc d'acceptar-la?»

Marina Mascarell

«... una obra col·lectiva d'una intensitat perfecta.»
«... l'atenció al detall és tot amor.»

«Un cos connectat, de moviments harmònicament àgils i plàcids que descriuen cercles amb gran elegància.»

Dagens Nyheter

Fitxa artística

Direcció i coreografia **Marina Mascarell**

Composició i interpretació musical (cello) **Chris Lancaster**

Compositor, disseny so i interpretació musical (veu i música electrònica)

Yamila Ríos

Dramatúrgia **Bodil Persson**

Escenografia i disseny vestuari **Kristin Torp**

Disseny il·luminació **Loes Schakenbos**

Percussionista **Maths Tärneberg**

Text **Jérôme Delbey, Toby Kassell, Marina Mascarell**

Assistent a la coreògrafa **James O'Hara**

Ballarins **Astrid Boons, Jérôme Delbey, Toby Kassell, Maxime**

Lachaume, Fan Luo, Waldean Nelson, Anna Ozerskaia, Dorotea

Saykaly, Ekaterina Shushakova, Florian Teatiu, Lee-Yuan Tu, Arika

Yamada

Equip producció gira

Liselott Berg, directora en funcions GöteborgsOperans Danskompani

Eva Lindberg, gerent projecte

Lena Jaksch, gerent marqueting

Pascale Mosselmans, directors assajos

Fredrik Engler, gerent producció tècnica

David Stokholm, gerent il·luminació

Niklas Ankarhem, supervisor il·luminació

Andreas Renhorn, enginyer so

Helena Avander, vestidor

Henrik Miltén, Naprapath / MTAB Transport & Spedition AB, conductor

Producció GöteborgsOperans Danskompani

Lagom

L'expressió sueca *lagom* equival a «anar fent», «ni poc ni massa», «prou bé», «ni bé ni malament». Indica equilibri. I funciona en molts contextos diferents, que és el que la fa tan interessant i especial. Pots respondre a la pregunta «Com estàs?», amb un *lagom*. «Què tal el temps?», «*Lagom*». És un terme que no només té moltes aplicacions, sinó que és representatiu dels conceptes culturals i socials d'igualtat i justícia a Suècia.

Ahora, però, pot ser percebut com a repressiu: «Se suposa que no has de ser massa bo, ni tampoc massa ric.» Ras i curt, *lagom* descriu la base de la psique nacional sueca, una psique de consens i igualtat. Darrerament, Suècia ha desenvolupat un grau més alt de tolerància al risc i al fracàs, de resultes de la greu recessió que va patir a principis dels anys noranta. Tot i així, l'ideal generalitzat és que cal ser modest i evitar els extrems.

La llei de Jante

El terme cultural «llei de Jante» va aparèixer per primer cop al llibre de l'autor danès-noruec Aksel Sandemose *Un fugitiu creua les seves petjades* (1933). Conté deu normes, caracteritzades per la mentalitat rural, que resumeixen els mecanismes de l'enveja i la gelosia.

La llei Jante:

1. No pensis que ets especial.
2. No pensis que estàs a la mateixa altura que nosaltres.
3. No pensis que tu ets més llest que nosaltres.
4. No pensis que ets millor que nosaltres.
5. No pensis que saps més que nosaltres.
6. No pensis que ets més important que nosaltres.
7. No pensis que ets bo en res.
8. No et riguis de nosaltres.
9. No pensis que preocupes a ningú.
10. No pensis que ens pots ensenyar res.

La llei de Jante també té una onzena norma, coneguda com a «codi penal de Jante»:

11. Que potser et penses que no sabem res de tu?

Sigues tu mateix! Sigues com nosaltres!

Amb *Mongrel*, Marina Mascarell vol oferir una nova perspectiva de la manera com un estrany mira d'abordar una nova societat o una nova comunitat. I com s'identifica, un estrany?

«El que vull expressar és una experiència col·lectiva que ens animi a cadascun de nosaltres a qüestionar-nos la nostra actitud envers els estranys i la societat».

Mongrel explora el sistema que regeix la llei de Jante i que castiga tothom que pensi o tingui una perspectiva de la vida diferent de la de la majoria.

«Es podria pensar que es tracta d'un fenomen estrictament escandinau, però de fet és universal. La gent té por del que desconeix, i també de ser exclosa ella mateixa.» A *Mongrel* es dona una confrontació palpable entre el desig de l'individu de ser únic i la seva necessitat d'encaixar. I també entre la curiositat i la por que genera tot el que és nou, tot el que és estrany.

«Tenim molta por a qüestionar-nos les coses i a canviar les nostres percepcions, però cal que ho fem per créixer com a persones. La persona estrangera, nouvinguda, ens aporta noves idees que poden canviar-nos i ajudar-nos a evolucionar. Així doncs, per què la condemnem en lloc d'acceptar-la?»

Ahora, *Mongrel* també mostra un col·lectiu/una societat disposada a cedir responsabilitat quan un individu del grup adopta el paper de líder. En aquest aspecte, Marina Mascarell ha rebut la influència de la filòsofa alemanya d'origen jueu Hannah Arendt, coneguda sobretot per la seva crítica al totalitarisme i per haver encunyat l'expressió «la banalitat del mal». Què fa que gent «normal» cometi crims atroços? De quina manera un sistema pot arribar a separar una persona de la seva capacitat de pensar i reflexionar? «El meu tret més singular com a artista és la necessitat tan gran que tinc de qüestionar-me i canviar coses. Crear dansa és la meua manera de ser activista. La política era un tema de discussió constant entre els meus pares quan jo era més jove. Potser és conseqüència de quaranta anys de dictadura, d'intentar eradicar la llibertat de pensament. Quan finalment et deixen dir el que penses, tens molt a dir.»

Marina Mascarell va llegir tones de llibres, estudis i articles sobre Suècia i Escandinàvia abans de començar a treballar en *Mongrel*. També va veure una gran quantitat de pel·lícules de directors escandinaus i va voler escoltar les històries sobre l'experiència personal dels ballarins durant la seva estada a Suècia.

«Els espanyols tenim una imatge d'Escandinàvia que ens agradaria imitar: tot funciona tan bé i és tan atractiu! Però hi ha una bretxa que des de fora no veus; un espai intermedi que ofereix una imatge més fosca de la manera com funcionen les coses.» A la primavera, Marina Mascarell va enviar un qüestionari a un petit grup de gent de Göteborg. Hi preguntava coses com ara: «Coneixes el teu veí?», «T'agrada la monarquia?», «Creus que avui dia hi ha pors generalitzades entre la societat sueca?». També demanava coses com ara: «Enumera cinc trets de la cultura sueca que et cridin l'atenció».

«Una de les coses que molta gent comentava és que, a Suècia, en general no importa qui sigui el cap. Hi ha una manca de pensament jeràrquic, cosa de la qual molts suecs se senten orgullosos. Però alhora, molts van respondre que els agradava la monarquia. O sigui que estàs molt orgullós de la igualtat de la teua societat però alhora tens un rei. Aquesta contradicció em va fer pensar», comenta Marina Mascarell.

Gairebé tots els membres de la GöteborgsOperans Danskompani provenen de fora de Suècia i Marina Mascarell ha fet un recull de les seves històries personals i de les seves impressions sobre què és el que caracteritza el suec mitjà. I aquí hi trobem tant la hilaritat com una vulnerabilitat molt profunda. Junts, la coreògrafa i els ballarins van analitzar i condensar aquestes impressions per extreure'n els nuclis essencials, que és el que fan servir a *Mongrel*. Marina Mascarell ho il·lustra amb un exemple: «A Suècia, si algú et pregunta com estàs, sembla que la manera correcta de respondre és dir “Molt bé!”. No sé si és perquè no vols ser un càrrega o per orgull. Però és curiós. Emocionalment ets molt fred, i ets bo amagant el que realment sents. Jo mateixa solo dir als ballarins: “*Sigueu freds. Si el que sentiu és un deu, que només vegi un set.*”

Marina Mascarell

The Blue Man

The Blue Man. Després de sis anys a Madrid, me'n vaig anar a viure a Holanda. Aleshores tenia 24 anys. Ara veig aquells anys com uns anys de recerca, de creixement, de curiositat, d'amor. Vivia al centre de Madrid, al barri de Chueca, una zona amb l'ambient d'una petita ciutat. Aquesta és la màgia de Madrid, que és molt acollidora. Durant aquella època tan eclèctica, de tant en tant topava amb un home blau pel carrer. No és que anés pintat de blau, ni tampoc que anés vestit de blau, i malgrat tot era blau, d'un blau clar. La seva pell, les seves sabates, els seus cabells, la seva roba... tot lluia una fina capa de blau. Resumint, era blau. Semblava que vivia al carrer i sempre me'l trobava de matinada. Caminant o assegut en un banc. Sempre provava de mirar-me'l tanta estona com podia sense arribar a incomodar-lo. Un dia, ja no el vaig veure més.

Marina Mascarell

L'estrany viu en nosaltres

Per on comences si vols entendre què és una societat? Per l'individu o per les relacions? Per les accions i els pensaments de l'individu o per les condicions en què els altres li permeten funcionar?

Quin grau de llibertat tenim per actuar tal com volem? Fins a quin punt actuem regits per les normes i les convencions, per les expectatives dels altres o per les institucions de la societat? Què vol dir realment conviure en societat amb els altres avui dia? En una societat en un estat de flux. En un món en què 60 milions de persones viuen desplaçades.

Étrangers à nous-mêmes (Estranys per a nosaltres mateixos) és el títol d'un llibre molt significatiu de la filòsofa francesa Julia Kristeva, en què ofereix la seva perspectiva sobre les arrels històriques de l'alienació al món occidental: al seu parer, el que qualifiquem d'«estrany» i de «forà» en general són manifestacions de l'alienació interna que sent la gent respecte a ella mateixa.

Una alienació de la qual la gent vol renegar, per això la projecta cap enfora, cap «als altres». Kristeva, però, no considera que aquest comportament sigui una característica natural, perpètua. Existeix una eina per abordar el racisme i la xenofòbia: acceptar la teva pròpia «alteritat». Ho resumeix així: «Encara que sembli estrany, el foraster viu dins nostre: és la cara oculta de la nostra identitat, l'espai que fa naufragar la nostra llar, el moment en què tant la comprensió com l'afinitat s'enfonsen.» El seu argument és que a la vida no només és possible trobar un espai comú a través de les similituds entre la gent, sinó també a través de les diferències.

Hem de viure amb tota mena de diferències i també les hem de saber reconèixer: diferències entre homes i dones, entre religions, entre generacions. En una entrevista, Kristeva va opinar sobre el model escandinau d'igualtat. En opinió seva, d'entrada el model sembla molt permissiu, però es basa en un equívoc «si no aconseguim reconèixer que una democràcia es construeix a partir de les diferències, i no pas llimant-les. Si et limites a establir un model i a demanar que tothom s'hi adapti, estaràs construint exactament el contrari d'una democràcia, del respecte als altres.»

Hannah Arendt (1906-1975) era una filòsofa alemanya d'origen jueu, famosa principalment pels seus estudis sobre «la banalitat del mal». Tant la seva vida com la seva obra s'han de situar en el context de l'Holocaust i la Segona Guerra Mundial.

La seva filosofia gira entorn de la idea que una persona mai no és un individu i prou, sinó que sempre és una persona entre moltes altres. Només existim mútuament, junts els uns amb els altres, i no pas com un grup d'individus independents. La política –manté– no pot existir sense la diversitat humana.

Tanmateix, al seu parer la diversitat també necessita un cert grau de similitud entre la gent. I és precisament aquesta similitud el que fa possible la comunicació i el tracte social. La similitud, però, comporta una altra condició existencial: la diferència, la dissimilitud. I justament per això la comunicació esdevé essencial.

Reflectir la realitat mai no resulta tan simple com sembla, perquè sempre implica que contribueixes a crear-la. Quan parlem d'«immigrants», de «refugiats» i de «suecs» com a grups homogenis, no partim de la noció d'una realitat diversa, sinó d'una noció de comunitat, i a partir d'aquí assignem al «suec» el poder de permetre (o de rebutjar) l'entrada a l'estrany en un refugi segur.

De fet, tant el concepte «suec» (el conegut) com el concepte «immigrant» (el desconegut) només són percepcions que poden arribar a dificultar trobades genuïnes entre persones.

Bodil Persson, dramaturg de coreografia i dansa. Ensenya dramaturgia i teoria de la dansa a la Universitat de les Arts d'Estocolm.

**«El tema de la llei de Jante és present en la música»
Chris Lancaster i Yamila Ríos, compositors i músics**

«La música neix d'una recerca profunda i d'una investigació del moviment duta a terme conjuntament amb la Marina i els diferents col·laboradors i ballarins. Partint de determinats conceptes i idees, la partitura comença a agafar forma a poc a poc, quan tothom es reuneix a l'estudi on assagem.

Ja havíem treballat amb la Marina en ocasions anteriors, però és la primera vegada que componem junts. Tenim maneres diferents d'abordar la creació de la música i aquesta discrepància genera una tensió creativa que ens impulsa cap a noves direccions. En Chris s'acosta moltíssim el violoncel al cos, és com si esdevingués una part d'ell. Treballa la música a partir d'una connexió emocional amb els ballarins i el moviment. La Yamila juga amb la dicotomia dels seus sons acústics i electrònics. Quan improvisa amb els ballarins, se serveix del to orgànic de la seva veu, però també juga amb els contrastos i crea un contrapunt als moviments dels ballarins.

El tema de la llei de Jante –l'individu enfront del grup– es fa evident en la necessitat que tenim de trobar maneres d'unir els nostres diferents enfocaments i instruments. Això ens planteja un repte: treballar d'una manera diferent. A vegades hem de triar de pertànyer al grup, però també hem de ser capaços d'estar sols. En certa manera, això forma part de la vida: els humans vivim en conflicte, volem estar sols però també volem formar part d'un grup. A l'espectacle, també hi portem un bloc de gel. El fem servir d'instrument de percussió, com si fos un tambor, però alhora també captem el so de dins del bloc. Hi congelem un micròfon que ens transmet el so fred i subtil que fa el gel en fondre's.

Treballem sense guió, sense notes. Quan vam començar els assajos, no sabíem com acabaria la història. En tot cas, la música és una part important de la peça. I la música té la increïble habilitat de crear un estat d'ànim, un ambient, i de transmetre emocions al públic. Té un paper important a l'hora de fer avançar la història.»

MARINA MASCARELL

Marina Mascarell va estudiar pedagogia aplicada a la dansa a la Universitat Rey Juan Carlos de Madrid. Més endavant va fer un màster d'arts escèniques a la mateixa universitat.

Com a ballarina, ha estat membre del Nederlands Dans Theater II, del Cedar Lake Contemporary Ballet, i del Nederlands Dans Theater I. Des de l'any 2011 treballa com a coreògrafa independent. Ha creat peces per al Nederlands Dans Theater I de l'Haia, per a l'Scapino Ballet de Rotterdam, per al Dance Forum de Taipei, per al Ballet Junior de Ginebra, i també per a l'Skånes Dansteater, entre altres companyies.

És coreògrafa resident al Korzo Theater de l'Haia i va ser seleccionada per a ChoreoRoam 2012, un projecte de recerca sobre coreografia amb el suport del Programa Cultura de la Unió Europea. Ha impartit classes en festivals i escoles de tot el món, com ara la Universitat de Utah, el Northwest Dance Project de Portland, el festival Open Look de Sant Petersburg, la DAF a Roma i les escoles Codarts de Rotterdam i Palucca de Dresden.

Entre els encàrrecs que té previstos, destaquen un procés de recerca al centre Strut Dance d'Austràlia, així com noves peces per a l'Skånes Dansteater de Malmö, entre altres. El febrer de 2015 va rebre el premi BNG Bank Excellent Talent Dance Award als Països Baixos.

BIOGRAFIES

Chris Lancaster, compositor i músic

Violoncel·lista electroacústic i compositor, va estudiar violoncel clàssic. Treballa per ampliar el concepte del que pot ser un violoncel i els sons que pot crear. Les seves composicions per a solo s'interpreten en viu, amb una àmplia gamma d'efectes a fi de crear sons integrals, cinematogràfics... d'un altre món.

Yamila Ríos, compositora, música i dissenyadora de so

Compositora, intèrpret i artista sonora, viu a Bèlgica. La seva pràctica artística té a veure amb la creació d'espais aurals. Les seves peces estan formades per múltiples textures i masses de sons, tots amb la seva pròpia activitat interna, molt complexa. Yamila Ríos també ha creat música per a projectes audiovisuals, teatre i espectacles de dansa, en què ha explorat l'ús de la música electrònica en viu combinada amb l'exploració sònica d'instruments i veus tradicionals. Yamila Ríos té un grau i un màster en sonologia del Reial Conservatori de l'Haia.

Kristin Torp, disseny d'escenografia i de vestuari

Per mitjà de la seva companyia graa hverdag, l'artista visual noruega Kristin Torp crea escultures i art visual, i també dissenya escenografies i vestuari. Les seves peces d'art es poden trobar en galeries, museus i exposicions de tots els països nòrdics. Kristin Torp ha creat dissenys per a diferents companyies de dansa: Carte Blanche, Cullbergbaletten, Staatstheater, Oldenburg, Les Ballets de Monte Carlo, CCDC de Hong Kong i Zero Visibility Corp. A més, durant l'any 2014 va dissenyar l'escenografia i el vestuari per a dos espectacles de l'Òpera de Göteborg: *Wasteland* i *A's Adventures*.

Loes Schakenbos, dissenyadora d'il·luminació

Ha viatjat per tot el món com a regidora i tècnica de gira, a més de treballar com a dissenyadora d'il·luminació. Actualment es dedica al disseny d'il·luminació i a la direcció tècnica en produccions de dansa contemporània.

Maths Tärneberg, percussió

Percussionista freelance, els darrers 15 anys ha estat de gira tant pels EUA com per Europa. També ha treballat per a diverses orquestres i formacions de música de cambra sueques.

GÖTEBORGSOPERANS DANSKOMPANI

La GöteborgsOperans Danskompani és una de les companyies de dansa capdavanteres a Europa, i la més nombrosa de tots els països nòrdics, una autèntica formació moderna.

En contacte amb coreògrafs llegendaris i alhora amb alguns dels creadors i artistes de la dansa més interessants de les noves generacions, aquesta companyia sueca contribueix a crear noves formes d'expressió, com també innovadores i apassionants formes d'art. La GöteborgsOperans Danskompani està formada per 38 ballarins procedents de tot el món.

La GöteborgsOperans Danskompani s'ha centrat en peces originals i exclusives, i fins a l'estiu de 2015 havia protagonitzat 18 estrenes mundials i 4 a Suècia en format gran, així com 12 estrenes mundials en format petit i 6 projectes de cooperació.

La nostra visió artística, així com el treball que duem a terme, implica l'assumpció de riscos estètics i físics, i també la supressió de les barreres que ens separen del nostre públic i de les que existeixen entre la dansa i altres formes artístiques, entre l'art i la vida.

La GöteborgsOperan Danskompani sovint és convidada a participar en espectacles internacionals o de caràcter especial. Ha visitat les ciutats següents: Anvers, Bruges (Bèlgica); París (França); Amsterdam, Groningen, l'Haia (Països Baixos); Tel-Aviv (Israel); Mont-real (Canadà); Oslo, Stavanger (Noruega); Lisboa (Portugal); Barcelona, Madrid (Espanya); Estocolm (Suècia); Berlín, Bonn, Dresden, Düsseldorf, Hamburg, Weimar, Wolfsburg (Alemanya); Budapest (Hongria); Chapel Hill, Portland, Washington (EUA), o Sankt Pölten (Àustria), entre d'altres.

PREMSA
MERCÈ ROS
93-256 26 14
mros@mercatflors.cat
www.mercatflors.cat

MERCAT DE LES FLORS
Consorci format per

Amb la col·laboració

